

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Ze života JČSMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 37 (1992), No. 2, 126--127

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/137889>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1992

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ní, a kde se stravovali. Pro účely diskusií byly k dispozíci i menší miestnosti, a tak se v tomto prostredí účastníci cítili veľmi dobre. Je pochopiteľné, že se hojně hovořilo i o společenských změnách v zemích střední a východní Evropy.

Konference se účastnilo 88 odborníků z 13 evropských zemí (Belgie, Československo, Dánsko, Francie, Itálie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, SSSR, Švédsko, Švýcar-

sko, Velká Británie) a dva účastníci ze zámorí (USA a Japonsko).

Jsem přesvědčen, že i tato mezinárodní konference přispěla k mezinárodnímu porozumění a spolupráci. Příští konference této série se uskuteční ve dnech 30. 8.–3. 9. 1992 v Holzhau (u Drážďan) a její program bude zaměřen na hranice zrn a rozhraní v polovodičích.

Pavel Lukáč, Praha

CELOŠTÁTNY SEMINÁR Z DEJIN FYZIKY CESDEF'91

V Brně-Šlapanicích, vo vzdelávacom stre-
disku severomoravských učiteľov, sa v dňoch
24.–27. 9. 1991 uskutočnilo každoročné stret-
nutie, tentokrát 22 profesionálov a amatérov,
v oblasti dejín, dejín fyziky a dejín techni-
ky, CESDEF'91. Stretnutie bolo zamerané
na dejiny fyzikálneho a technického mysle-
nia v Rakúsko-Uhorsku a dejiny výučby fyzi-
ky na našom území. Pracovné sedenia viedli
prof. dr. J. CHRAPAN, DrSc., dr. O. PÖSS,
CSc., doc. dr. E. PROCHÁZKOVÁ, Csc., doc.
dr. J. ŠEBESTA, CSc. a dr. R. KOLOMÝ.
Súčasťou seminára bolo valné zhromaždenie

Odbornej skupiny dejín a metodológie fyziky
a exkurzia na zámok v Slavkove.

K dejinám fyzikálneho a technického mys-
lenia odzneli referáty dr. I. SEIDLEROVEJ
k okolnostiam formulovania Dopplerovho
princípu, dr. PÖSSA k pobytu Dopplera
v Banskej Štiavnici, dr. PROCHÁZKOVEJ k de-
jinám tepelného spracovania kovov a dr. E.
FERENCOVEJ k dejinám astronómie v spoji-
tosti s dynastiou Hellowcov. Historický pre-
hľad politickej situácie a tvorivých možností
na Slovensku v počiatoch Československej
republiky podal dr. J. SUJA a o práci Matice
slovenskej v oblasti prírodných vied, od jej
vzniku až do dnešných čias, informovala pi.
DUROVČÍKOVÁ.

K druhej oblasti záujmov odbornej skupi-
ny, k metodológii fyziky, odzneli referáty dr.
A. CHLEBEČKA a dr. J. MAREKA o rozvoji
didaktiky fyziky, dr. O. JAKABČINOVEJ o de-
jinách výučby fyziky v Prešovskej oblasti.
Otázkami učebníc fyziky na našom území sa
zaoberali dr. A. HLAVÁČ učebnicou Fuchso-
vou, dr. J. MUNZAR prvou českou príručkou
meteorológie, dr. K. KRŠKA spôsobom hod-
notenia učebníc a ich autorov. Zaujímavou
bola zmienka dr. K. Kršku o autoroch máp
zemských polorúľ.

S prednesenými referátmi doplnenými
článkom dr. A. KUČEROVEJ k histórii formu-
lovania zákona zachovania hybnosti, článkom
E. TĚŠÍNSKEJ o vzťahu radiológov Otta Ho-
nigschmida, Stephana Mayera a Heinricha
Macha k českým zemiam a doplnenými aj
výsledkami vedeckej úlohy, riešenej kolektí-
vom odbornej skupiny, sa možno oboznámiť
v Zborníku dejín fyziky. Deviaty zväzok tej-

to série zborníkov vyjde k septembru 1992 z prostriedkov vložného na CESDEF'91, vďaka prispeniu Vysokej vojenskej technickej školy v Liptovskom Mikuláši, ktorá je jedným z organizátorov Celoštátnych seminárov z dejín fyziky a vydáva zborníky vo svojej tlačiarňi.

Za finančne únosný a výborne materiálne vybavený CESDEF'90 a '91 treba vysloviť vďaka vedeniu Vzdelávacieho strediska severomoravských učiteľov v Brne-Šlapaniciach, menovite dr. M. Školoudíkovi.

Eva Tokariková

ČINNOST LIBERECKÉ Pobočky JČMF OD DUBNA 1990 DO PROSINCE 1991

V uvedeném období konala pobočka radu akcií se zahraniční účastí, a to ve spolupráci s Vysokou školou strojní a textilní v Liberci.

V září 1990 přednášel prof. RAYMON CUNNINGHAME-GREEN z univerzity v Birminghamu ve Velké Británii na téma „Problémy krajiny v průmyslu“ (v angličtině). Šlo o aplikace geometrie např. v případě, kdy je z daného kusu kůže třeba vykrojit materiál na obuv tak, aby vzniklo co nejméně odpadu. Prof. dr. ERWIN KITTINGER z univerzity v Innsbrucku v Rakousku přednášel v dubnu 1991 na téma „Šíření ultrazvukových vln v krystalech“ (v němčině).

Ve dnech od 29. července do 2. srpna 1991 se pobočka podílela na pořádání letní školy informatiky, jejímž hlavním pořadatelem byla VŠST. Přednášeli tři hosté z Velké Británie: JOHN KONRAD ze Staffordu, TIM BAKER z Leeku a MAURICE MULLARD z Ilkley. Seznámili účastníky s moderním softwarem a umožnili jim vyzkoušet si jej na stolních počítačích. Promluvili i o britském školství a ekonomii (všichni jsou ekonomové). O organizaci se starali především naši členové mgr. ANASTASIA KOVÁŘOVÁ a RNDr. JAROSLAV VILD.

Kromě toho se konaly fyzikální přednášky a jedna matematická, vesměs na Vysoké

škole strojní a textilní v Liberci. Mgr. Jiří ERHART z FÚ ČSAV v Praze přednášel na téma „Model elastických vlastností tkaničiny plátnové vazby“. Doc. RNDr. ing. LUBOMÍR SODOMKA, CSc., z katedry fyziky VŠST v Liberci uspořádal cyklus tří přednášek na společné téma „Spolková republika Německo ze žabí perspektivy“; sdělil v nich své dojmy z přednáškového pobytu na univerzitě v Karlsruhe. RNDr. PETR HÁJEK, DrSc., z MÚ ČSAV v Praze proslavil přednášku „Matematika a důkazy Boží existence“.

Pro studenty a zaměstnance VŠST uspořádala pobočka besedu se zástupci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky doc. dr. JANEM OBRŽÁLKEM, CSc., a ing. VEDRALEM.

Naši členové RNDr. MILAN DVOŘÁK, ing. Jiří MARYŠKA a RNDr. PETR SALAČ uspořádali polodenní seminář „Matematické formulace problémů inženýrské praxe vhodná pro zpracování na počítači“. Byl určen především vědeckým pracovníkům a doktorandům z odborných kateder VŠST a setkal se s nečekaně velkým zájmem; šlo o čtyři přednášky.

Nejvýznamnější akcí bylo 11. setkání odborné skupiny matematické pedagogické sekce JČMF pro deskriptivní geometrii, počítačovou grafiku a technické kreslení, na jehož organizaci se naše pobočka podílela. Konalo se ve dnech 5.–7. června 1991 v rekreačním středisku podniku Armabeton v Bedřichově (Jizerské hory). Byl na něm dohodnut návrh osnov deskriptivní geometrie (nebo předmětu s trochu jiným názvem) pro střední školy. Organizaci zajišťovaly naše členky mgr. HANA FABIÁNOVÁ, mgr. BOHUSLAVA OCMANOVÁ a RNDr. JANA PŘÍVRATSKÁ.

Pobočka se jako v jiných letech starala o Matematickou olympiádu a o Fyzikální olympiádu. Organizovala se krajská kola a semináře pro účastníky. O MO pečoval mgr. STANISLAV CVRČEK, o FO RNDr. JINDRA LISALOVÁ.

Bohdan Zelinka